

Булстат – едно добро начало

Автор: Георги Ангелов

На 10 август влезе в сила законът за БУЛСТАТ. С него търговските регистри преминават от Националния статистически институт към Агенцията по вписванията. Тези ведомствени промени, обаче, въобще не са съществена промяна в закона. По-важно е, че номерът БУЛСТАТ ще стане единен номер, който ще замени сега съществуващите данъчни, осигурителни и митнически номера на фирмите.

Въвеждането на единен номер ще намали значително загубата на време за предприемачите, които в момента са задължени да попълват една и съща информация на няколко различни места. Това е съпроводено много често и с дълги опашки пред съответната стая или гише, което също е непроизводителна загуба на време.

Законът за БУЛСТАТ е крачка в правилната посока и е практическо приложение на принципа за обслужване на едно гише. Вместо досегашното изискване предприемачите да обикалят по различни институции, в които да получават номер, те ще могат да отидат на едно място и с получения номер да са изрядни пред всички държавни служби.

Какво предстои?

За момента се прилагат досегашните такси, определени в Тарифа за таксите, събирани от Националния статистически институт по Закона за статистиката. Таксите в момента са различни за различните субекти на вписване и в същото време са доста високи. При това трябва да имаме предвид, че освен такса в БУЛСТАТ при регистрация на компания се заплаща и такса в съда, която е значително по-висока от таксата за БУЛСТАТ.

Първото нещо, което предстои в момента според новия закон, е приемане на нова тарифа за таксите. Би било добре таксите да са значително по-ниски и да покриват единствено административните разходи по оказване на услугата. Такова е общоприетото правило за такъв род такси, а от друга страна тези такси не са данък и не бива да служат за скрито данъчно облагане на предприемачите. Колкото по-малко пречки има пред откриването на нови фирми, толкова повече предприемачи ще започват дейност, поне такава е практиката в други страни.

На второ място, би трябвало да се въведе електронно попълване и подаване на заявление за вписване в регистъра на БУЛСТАТ. Електронното попълване може да се осъществи чрез електронен подпис. Съответно и таксата за такова попълване трябва да е значително по-ниска, вероятно не повече от 5 лева. Всичко разбира се е въпрос на пресмятания за разходите.

На трето място, би трябвало съдебната регистрация на фирмите също да премине към агенцията по вписванията, за да може наистина услугата по регистрация на нови компании да се извършва на една гише. Доколкото знаем проект за подобно прехвърляне съществува, добре е новото правителство да го реализира максимално бързо. Това трябва да се съпътства от значително намаление на таксите за регистрация, тъй като сегашните такси за съдебна регистрация са значително по-високи от световните стандарти за добра практика и също се явяват скрито данъчно облагане.

На последно място, цялата информация от регистъра БУЛСТАТ трябва да е достъпна в интернет безплатно. По този начин няма да има нужда през няколко месеца компаниите да вадят удостоверение за актуално съдебно състояние – просто защото актуалното съдебно състояние ще бъде достъпно в интернет на страницата на Агенцията по вписванията. Това също ще спести значителни повтаряеми суми на фирмите.

Таблица 1: Действаща тарифа за вписване в БУЛСТАТ

1. едноличен търговец	25 лв.;
-----------------------	---------

2.	събирателно дружество; командитно дружество; дружество с ограничена отговорност; еднолично дружество с ограничена отговорност	60 лв.;
3.	акционерно дружество; еднолично акционерно дружество; командитно дружество с акции	120 лв.;
4.	фондация; сдружение	40 лв.;
5.	политическа партия	60 лв.;
6.	клон на чуждестранно лице	100 лв.;
7.	клон на едноличен търговец	20 лв.;
8.	клон на: събирателно дружество; командитно дружество; дружество с ограничена отговорност; еднолично дружество с ограничена отговорност	40 лв.;
9.	клон на: акционерно дружество; еднолично акционерно дружество; командитно дружество с акции	80 лв.;
10.	религиозна организация	60 лв.;
11.	чуждестранни лица, извършващи стопанска дейност чрез място на стопанска дейност	40 лв.;
12.	дружество по ЗЗД	15 лв.;
13.	чуждестранно представителство (на международна организация, на чуждестранно радио/телевизия, на чуждестранна агенция по печата, на чуждестранна авиокомпания, дипломатическо представителство, консулско представителство)	60 лв.;
14.	търговско представителство	70 лв.;
15.	юридическо лице, създадено с нормативен или с административен акт	30 лв.;
16.	поделение на юридическо лице, създадено с нормативен или административен акт	15 лв.;
17.	субект по чл. 32, т. 5 и 6 от Закона за статистиката	15 лв.;
18.	(Нова - ДВ, бр. 8 от 2001 г.) пенсионен фонд	60 лв.;
19.	(Нова - ДВ, бр. 30 от 2002 г.) клон на юридическо лице с нестопанска цел	15 лв.

Източник: Тарифа за таксите, събирани от Националния статистически институт по Закона за статистиката